

DNWG

Gemeente Vlissingen

1112957

WABO/2019/152

Gemeente Vlissingen
T.a.v. de heer R. Bakker
Postbus 3000
4380 GV Vlissingen

DNWG Infra B.V.

POSTADRES
Postbus 399
4460 AT Goes

ADRESSEN
A. Fokkerstraat 8
4462 ET Goes

Stationspark 28
4462 DZ Goes

Telefoon 0113 74 11 00
www.DNWG.nl
info@dnwg.nl

BANK
BIC: RABONL2U
NL36 RABO 0308 5684 35

KvK nr. 22052034
BTW nr. NL811563285B01

**Behoort bij besluit van burgemeester en wethouders
van de gemeente Vlissingen
met nummer 1144611 d.d. 24 oktober 2019**

Onze referentie 2019-210 (LE/OM)
Behandeld door L. Erbisim
Telefoon 0113 - 88 4380
E-mail Lerbisim@dnwg.nl
Bijlage(n)

- *E-mail d.d. 4-5-2019*
- *Aangeleverde stukken:*
-Wijzigingsplan, tekening d.d. 9-5-2019;
NL.IMRO.0718.WPWindtbVlssngn-ON01
- *Voorwaarden bij werkzaamheden in de nabijheid van*
waterleidingen van Evides (augustus 2004)

Onderwerp Bouw van 2 Windturbines Damen Shipyards aan de Rittehemsestraat in Vlissingen-Oost (Sloe) - op de percelen gemeente: VSG, sectie: M, nummers 1322 en 1056 - én Bouw van Windpark C.RO Vlissingen -Oost aan de Zuid Sloeweg in Vlissingen-Oost (Sloe) - op de percelen gemeente: VSG, sectie: M, nummers 1351, 1345, 1070 en 1062 (bouw van 6 turbines).

Goes, 04-06-2019

Geachte heer Bakker,

In antwoord op uw e-mail van 6 juni 2019 waarin u advies vraagt aan de netbeheerder om bepaalde werkzaamheden uit te kunnen voeren, berichten wij u als volgt.

Evides N.V. (hierna Evides) levert drinkwater in het zuidwesten van Zuid-Holland, Zeeland en de Brabantse Wal en draagt zorg voor een betrouwbare en veilige levering van water. DNWG Infra B.V. beheert en onderhoudt namens Evides het waterleidingnetwerk in Zeeland. Namens Evides vragen wij graag uw aandacht voor het volgende.

In verband met de bouw van de beoogde windturbines (Windturbines Damen Shipyards en Windpark C.RO Vlissingen-Oost) zijn de werkzaamheden beoogd in de nabijheid van en/of in de belemmeringstrook van de Evides-leidingen

Evides heeft geen bezwaar voor werkzaamheden in de nabijheid van de buisleiding(en) en/of binnen de belemmerde strook, mits aan de navolgende voorwaarden en wordt voldaan:

- a. Indien sprake is van heiwerkzaamheden dient aangetoond te worden dat de ondergrondse infrastructuur van Evides buiten de invloedssfeer van heiwerken zijn gelegen, ter voorkoming dat de ondergrondse infrastructuur beschadigd kan raken door bijvoorbeeld trillingen of zettingen. Graag ontvangen wij de trillings/ zettings berekening.
- b. Transporten, afgravingen, ophogingen of andere grondwerkzaamheden dienen zodanig uitgevoerd te worden dat naar het oordeel van Evides geen onacceptabele zettingen op de ondergrondse infrastructuur plaatsvinden.
- c. In de nabijheid van het plangebied liggen tevens Asbest Cement (AC) waterleidingen. De AC-waterleiding behoeft specifieke aandacht. Dit zeer kwetsbare materiaal verdraagt geen enkele zetting en dient uiterst zorgvuldig beschermd te worden. Werkzaamheden of transporten van zwaar materieel in de nabijheid van en/ of over deze waterleidingen dienen derhalve uiterst zorgvuldig uitgevoerd te worden. Het uitvoeren van bijvoorbeeld heiwerkzaamheden en of zwaar transport in de nabijheid van de waterleiding kan omvangrijke schade veroorzaken en is niet acceptabel.
- d. Met de **heer C. de Bruine van DNWG Infra (06-53249365)** of een door hem aangewezen vervanger dient **voorafgaande** aan de werkzaamheden instemming en/of goedkeuring te komen en of te worden gemeld, inzake:
  - 1) De stempels van de hijskranen staan nu gesitueerd op de leidingen. Dit is een ongewenste situatie, zowel voor de kwaliteit maar ook de veiligheid van de uitvoeringswerkzaamheden. In het werkplan dient het opstellingsplan van kranen te worden meegenomen, en het plan dient ter goedkeuring te worden ingediend.
  - 2) Het kruisen van bouwtransporten met de leiding dienen zo veel mogelijk vermeden te worden. Indien en voor zover noodzakelijk dient de leiding haaks en door middel van een vrijdragende overkluizing te worden gepasseerd of op aangeven en met voorafgaande instemming.
  - 3) De ondergrondse infrastructuur dient voorafgaand aan de werkzaamheden dient door Evides/DNWG gelokaliseerd en gemarkeerd te worden, dit minimaal 5 werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden en/of de transportroutes te worden gemeld.
  - 4) U dient de heer De Bruine of een door hem aangewezen vervanger in staat te stellen toezicht te houden tijdens de werkzaamheden. Aanwijzingen met betrekking tot de veilige en ongestoorde ligging van de waterleiding dienen strikt opgevolgd te worden.
  - 5) Indien er werkzaamheden onverhoopt plaats dienen te vinden binnen de beschermingszone, dan dient aangetoond te worden dat de werkzaamheden noodzakelijk zijn en geen invloed hebben op de ondergrondse infrastructuur van Evides. De werkzaamheden kunnen vervolgens na expliciete goedkeuring van Evides en/of namens Evides plaatsvinden.
- e. Voor werkzaamheden in de nabijheid van waterleidingen zijn de algemene voorwaarden voor werkzaamheden in de nabijheid van waterleidingen van toepassing. Deze voorwaarden treft u aan in de bijlage.
- f. Wellicht ten overvloede attenderen wij u erop dat de in het plangebied gelegen ondergrondse infrastructuur te allen tijde vrij toegankelijk dient te zijn, zowel tijdens als na de werkzaamheden. En voldoende ruimte blijft om eventuele werkzaamheden aan de leiding uit te voeren bijvoorbeeld voor onderzoek.

- g. De werkwegen en werkterreinen zijn mogelijk op een aantal locaties boven ondergrondse infrastructuur beoogd en hiervoor dient er afstemming plaats te vinden met de netbeheerder, waarbij in een werkplan onder andere de eventuele toegankelijkheid van de leidingen tijdens de werkzaamheden wordt besproken.
- h. Vanuit maatschappelijk oogpunt is het voor alle partijen beter dat het plan zo ontwikkeld wordt dat de infrastructuur zoveel mogelijk kan blijven liggen en er geen omlegging en of extra maatregelen noodzakelijk zijn. Hier komt bij dat de omvang van de benodigde voorbereiding- en uitvoeringstijd groot is en de (financiële/maatschappelijke) gevolgen van de noodzakelijke werkzaamheden omvangrijk kunnen zijn. Indien het plan zal worden gerealiseerd zal aan het treffen van maatregelen niet te ontkomen.
- i. De kosten voor de maatregelen die genomen moeten worden, dienen door u, danwel de initiatiefnemer(s), gedragen te worden.
- j. Volledigheidshalve berichten wij u dat wij enkel beoordeeld hebben of en hoe er gewerkt kan worden nabij van de waterleiding(en). Op het moment dat u de grond gaat roeren, bent u krachtens de Wet Informatie-uitwisseling Boven en Ondergrondse Netten en netwerken een KLIC-melding te doen.

Tevens ontvangen wij van u danwel de initiatiefnemer voorafgaande aan de bouw attesten en gedetailleerde informatie n.a.v. de onderzoeken en de definitieve tekeningen, welke vooraf ter goedkeuring aan ons –zie punt e- dient te worden overlegd.

Gezien het stadium van het project dient deze brief **niet als toestemming gezien te worden voor de uitvoering van de werkzaamheden en/ of het beheer van de turbines** Op het moment dat de plannen verder zijn uitgewerkt dient er toestemming te worden verkregen via DNWG Infra B.V. over de uitvoering van de werkzaamheden.

Heeft u naar aanleiding van deze brief nog vragen of opmerkingen, dan kunt u contact opnemen met **heer C. de Bruine van DNWG Infra (06-53249365)**, te bereiken per telefoon **06-53249365** of e-mail: Cdebruine@dnwg.nl.

Met vriendelijke groet,

L. Erbisim

Grondzaken en Vergunningen

Voorwaarden bij werkzaamheden in de nabijheid van waterleidingen van Evides

Het werken in de nabijheid van waterleidingen kan gepaard gaan met grote risico's. De leidingen kunnen (onder andere door graven, bronnering, plaatsen damwanden, hei-werkzaamheden of door grondaanvullingen) gaan schuiven waardoor grote wateroverlast en andere schade kan ontstaan. De waterleiding staat immers onder druk waardoor elke verandering of verstoring in de omgeving ernstige gevolgen kan hebben. Ook directe mechanische beschadiging kan dergelijke gevolgen met zich meebrengen. Het is daarom noodzakelijk de onderstaande voorwaarden stipt na te leven.

Definities

1. *Het bedrijf*: Evides N.V., Postbus 4472, 3006 AL Rotterdam, hierna: Evides.
2. *Leiding(en)*: Een of meerdere (drink)waterleidingen van Evides.
3. *Vooroverleg*: het overleg tussen opdrachtgever en/of aannemer van de (graaf)werkzaamheden en Evides, waarbij specifiek afspraken worden gemaakt ten aanzien van de te nemen voorzorgsmaatregelen ter bescherming van de leidingen.
4. *KLIC*: Kabels- en Leidingen Informatie Centrum. Dit is een centrale instantie waarbij (vrijwel) alle leidingbeheerders zijn aangesloten. De aanvrager meldt een werk bij het KLIC waarna door het KLIC alle aangesloten nutsbedrijven worden benaderd. De betrokken nutsbedrijven sturen dan leidinginformatie naar de aanvrager.
5. *KLIC-aanvraag*: KLIC aanvragen kunnen worden onderscheiden in een *oriëntatieaanvraag* tijdens de voorbereidende fase van een werk en een *KLIC-aanvraag* minimaal drie werkdagen voor de daadwerkelijke uitvoering van een werk.

Vooroverleg, oriëntatieaanvraag en KLIC-aanvraag

6. Bij ieder werk dient zorgvuldig te worden nagegaan of deze gevolgen zou kunnen hebben voor de stabiliteit van de in de nabijheid gelegen waterleiding(en). Bij enige twijfel is vroegtijdig overleg (het zgn. vooroverleg) met een vertegenwoordiger van Evides noodzakelijk. Vroegtijdig overleg, d.w.z. minimaal één maand vóór de start van de werkzaamheden, is noodzakelijk om de nodige voorzorgsmaatregelen te kunnen inplannen. Informatie over de ligging van leidingen kunnen in deze voorbereidende fase worden opgevraagd door middel van een *oriëntatieaanvraag* of rechtstreeks bij Evides.
7. Het initiatief voor het vooroverleg ligt bij de opdrachtgever en/of aannemer van de (graaf)werkzaamheden.
8. Minimaal 3 werkdagen van tevoren dient een *KLIC-aanvraag* te worden verricht. Let wel: deze laatste KLIC-aanvraag is geen vervanging van het vooroverleg. Deze KLIC-aanvraag

is een laatste check of de leidingligging tussen het vooroverleg c.q. oriëntatieaanvraag en de daadwerkelijke uitvoering niet is gewijzigd.

9. Gegevens over (huis) aansluitingen dienen bij de KLIC-aanvraag specifiek te worden aangevraagd. De ligging wordt (meestal) aangegeven door middel van coördinaten ten opzichte van een referentiepunt. Bij interpretatiemoeilijkheden contact opnemen met Evides. Rekening moet worden gehouden met het feit dat het leidinggedeelte tussen twee coördinaten niet in rechte lijn hoeft te liggen. In verband met grondzakkingen komen ook lussen in de aansluitleiding voor. Om deze redenen is machinaal graven niet toegestaan.
10. Indien de gegevens over (huis)aansluitingen niet specifiek zijn aangevraagd worden deze ook niet verstrekt.
11. Ten aanzien van de verstrekte (leiding)tekeningen dient rekening te worden gehouden met maatafwijkingen en op de eventuele aanwezigheid van (huis)aansluitingen.
12. In verband met eventuele wijzigingen in het leidingnet hebben de maten op de tekeningen een beperkte geldigheidsduur.
13. In de nabijheid van de waterleiding mag zonder toestemming van Evides niet worden gewerkt. Toezending van (gevraagde) leidinginformatie houdt *geen* toestemming voor de werkzaamheden in.
14. Op een KLIC-aanvraag wordt in principe altijd binnen de gestelde tijd gereageerd door Evides, ongeacht of er wel of geen leidingen liggen. Wordt om één of andere reden (onder andere stagnerende of foutieve postbezorging) geen reactie ontvangen dan betekent dit niet dat er geen leidingen liggen. De aanvrager dient in een dergelijk geval altijd contact op te nemen met Evides.
15. In de volgende gevallen is altijd overeenstemming c.q. overleg nodig met Evides over de uitvoeringswijze en de te nemen voorzorgsmaatregelen:
  - bij vrijhanging of kruising van waterleidingen, onder andere in verband met de ondersteuning, niveauverschillen van het maaiveld bij ingravingen, bescherming van langsliggende leidingen/kabels en ter voorkoming van doorbuiging of zijdelingse uitwijking;
  - bij werkzaamheden nabij afsluiterkooien, kasten, KB.-palen of andere eigendommen van Evides
  - bij het vrijkomen of vrijgraven van een gelede leiding (*AC, beton, GVK, PVC, GIJ*)
  - bij het plaatsen van een damwand.
  - het graven in langsrichting van een leiding (zie ook art. 23, 24 en 25)
16. Bij de (voorbereiding van de) werkzaamheden dient men rekening te houden met *brandkranen* en andere appendages (denk aan egalisatiewerkzaamheden). Het ontbreken van aanwijsbordjes is geen garantie dat er geen brandkraan of appendage aanwezig is. Het al of niet plaatsen van een aanwijsbordje is afhankelijk van afspraken tussen de brandweer en Evides (in sommige regio's worden geen aanwijsbordjes geplaatst), bovendien zijn aanwijsbordjes *alleen* bestemd voor de brandweer. Voor indicatie van de ligging van

brandkranen en appendages is een actuele leidingtekening de aangewezen informatiebron.

Uitvoering van (graaf)werkzaamheden

17. Voordat met de uitvoering van het werk wordt begonnen, dient de opdrachtgever en aannemer er op toe te zien dat het uitvoerend en bedienend personeel de nodige *instructies* wordt gegeven ter voorkoming van schade aan de leidingen. Ook stelt hij hen op de hoogte van de risico's die aan een beschadiging zijn verbonden.
18. De aanwijzingen die door de vertegenwoordiger van Evides tijdens de uitvoering gegeven worden, dienen strikt opgevolgd te worden.
19. Bij het plaatsen van een damwand in de nabijheid van een waterleiding dient de opdrachtgever of de aannemer aan te tonen, nog voordat met het aanbrengen van de damwand wordt begonnen, dat door zijn/haar werkzaamheden geen *ontoelaatbare verplaatsingen* optreden van de Evides-waterleiding.
20. Bij de verstrekte leidinginformatie dient u rekening te houden met *maatafwijkingen*. De exacte ligging van de leidingen dient te worden bepaald aan de hand van *proefgaten en/of proefsleuven*. Het lokaliseren door middel van 'aanprikken' is verboden. Bij transportleidingen en in onbebouwd gebied dient men rekening te houden met een mogelijke maatafwijking van ca. 2 meter. In bebouwd gebied bedraagt de mogelijke maatafwijking 0,5 meter. Wordt binnen deze maatafwijking geen leiding aangetroffen dan dient men contact op te nemen met Evides teneinde de juiste ligging te kunnen achterhalen.
21. In de nabijheid van leidingen mag nooit mechanisch gegraven worden. Is de exacte ligging van de leiding bekend (door middel van proefgaten) dan mag, na toestemming en met inachtneming van de overige bepalingen uit deze Voorwaarden, tot 0,50 m afstand van de leiding mechanisch gegraven worden. De graafbak dient echter zonder tanden te zijn. Eveneens mag binnen genoemde afstand van 0,50 m nooit mechanisch gegraven worden langs of haaks op de leiding.
22. Bij *blootlegging van de leiding* dient deze, in overleg met een vertegenwoordiger van Evides, te worden beschermd tegen weersinvloeden en beschadigingen zoals met isolatie tegen vorst en/of met latten tegen mechanische beschadigingen.
23. Bij het *graven langs de leiding* over een lengte van meer dan 1,5 meter evenwijdig aan de leiding dient de leiding te worden beschermd tegen (horizontale) verschuiving. Een gevolg van verschuiving is dat de leiding uit de (mof)verbindingen schiet. Beschermende maatregelen dienen in overleg met Evides te worden genomen. Grondverzakkingen dienen ten alle tijde te worden voorkomen.
24. Bij het graven in *nabijheid van bochten* dienen altijd voorzorgsmaatregelen te worden genomen tegen verplaatsing c.q. losschuiven van bochtstukken. De gronddruk achter eventueel aanwezige stempelpalen mag niet worden verminderd. Let op: veel leidingen zijn niet trekvast uitgevoerd!

25. Alle leidingen staan onder druk en kunnen in principe niet buiten dienst genomen worden. Het drukloos zetten van de leidingen vindt alleen plaats indien er gevaar bestaat voor verplaatsing van de leiding en dit gevaar niet op andere wijze kan worden opgeheven. Het drukloos zetten vindt uitsluitend plaats door personeel van Evides.

Aansprakelijkheid en schade

26. De opdrachtgever van het bedoelde werk zal aansprakelijk zijn voor alle schade toegebracht door welke oorzaak ook, aan personen of zaken waaronder begrepen medewerkers respectievelijk eigendommen van Evides, tengevolge van of in verband met de aanleg c.q. aanwezigheid van het betrokken werk ter plaatse. Voorts vrijwaart de opdrachtgever Evides voor alle (vermeende) aanspraken van derden in verband met enige schade als boven bedoeld.
27. Alle schades dienen direct aan Evides te worden gemeld. Schades aan de leidingen en andere eigendommen van Evides dienen door of namens Evides voor rekening van de veroorzaker te worden gerepareerd.

Na de uitvoering

28. In gevallen waarin Evides dit verlangt dient de opdrachtgever of aannemer, zo spoedig mogelijk nadat het werk is uitgevoerd, een "*as built*" tekening van het uitgevoerde werk aan Evides te doen toekomen, waarop alle relevante gegevens staan aangaande het uitgevoerde werk, één en ander per werk te bepalen